

Батлав: Математикийн тэнхимиийн эрхлэгч /Д.Цэдэнбаяр/

2018-2019 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН НАМРЫН УЛИРЛЫН ШАЛГАЛТ

S.MT201 Магадлалын онол, математик статистик

D ВАРИАНТ

1-Р ХЭСЭГ

Хугацаа 10 минут

Асуулт бүр 0,5 оноотой. Хариултыг тестийн картны 1-р хэсэгт үнэн бол "А", худал бол "В" гэж бөглөнө.

Дараах өгүүлбэрийн үнэн худлыг тогтоо.

1. Нийтэй үзэгдлийн магадлал $P(A + B) = P(A) + P(B)$. байна.
2. A үзэгдэл явагдсан нь тодорхой үед B үзэгдэл явагдвал A -ийн нөхцөлт магадлал гэнэ.
3. Бернуллийн схемд $P_n(k) = C_n^k \cdot p^k \cdot q^{k-n}$
4. Дискрет санамсаргүй хэмжигдэхүүний хувьд $M(x) = \sum_i x_i^2 p_i$ байна.
5. Жигд тархалтын математик дундаж $M = \frac{a+b}{2}$ байна.
6. Жигд тархалттай санамсаргүй хэмжигдэхүүний тоон үзүүлэлтүүд $MX = \frac{b-a}{2}$, $DX = \frac{(b+a)^2}{12}$ байна.
7. Нийтэй үзэгдлийн магадлал $P(A + B) = P(A) + P(B) - P(A \cdot B)$ байна.
8. 4-р эрэмбийн төвийн момент $\mu_4 = 36$, дисперси $D(X) = 3$ байх санамсаргүй хэмжигдэхүүний эксцессийн коэффициент $E = 1$ байна.
9. Гипергеометр тархалттын томъёо $P(X = k) = \frac{C_M^m \cdot C_{N-m}^{n-k}}{C_N^n}$, $m = \overline{0, m}$ байна.
10. Геометр тархалттай санамсаргүй хэмжигдэхүүний хувьд $M(X) = 1/q$, $D(X) = p/q^2$.
11. Корреляцийн коэффициент $|\rho_{xy}| \neq 1$ бол X, Y -ийн хамаарал шугаманд ойр биш.
12. X нь төгсгөлөг мат.дундаж, дисперстэй байг. $\forall \varepsilon > 0$ хувьд $P(|X - M(X)| \geq \varepsilon) \geq \frac{D(X)}{\varepsilon^2}$ үнэлэлт хүчинтэй.
13. X, Y хамааралгүй бол $M(4X - 3Y - 1) = 4M(X) + 3M(Y)$ байна.
14. Статистик шинжуурийн утга критик мужид оршиж байвал H_0 - таамаглалыг үгүйсгэнэ.
15. $H_0 : a = a_0$, $H_1 : a < a_0$ тохиолдолд $K : |t| < -\varepsilon$ нөхцөл биелж байхаар сонгоно.
16. a -параметрийн хазайлтгүй, зохимжтой үнэлэлтээр түүврийн медианыг авч болно.
17. Санамсаргүй хэмжигдэхүүний моод нь $M_0 = \max_{a \leq x \leq b} f(x)$ юм. Үүнд $f(x)$ нягтын функц.
18. 2 хэмжээст санамсаргүй хэмжигдэхүүний тархалтын функцийн утга $0 \leq F(x; y) \leq 1$ байна.
19. Шугаман регрессийн ерөнхий коэффициентууд b_{yx}, B_{xy} ба түүврийн корреляцийн коэффициент $b_{yx} = r \cdot \frac{S_x}{S_y}$, $b_{xy} = r \cdot \frac{S_y}{S_x}$ нөхцөлөөр холбогдоно.
20. X ба Y -нь хамааралтай с.х-үүд нь бол нийлбэрийн дисперс нь:
$$D(X + Y) = DX + DY + 2\text{cov}(X; Y)$$
 байна. Үүнд: $\text{cov}(X; Y)$ -корреляцийн момент

2-Р ХЭСЭГ
Хугацаа 60 минут

Зөв хариултанд "+2" оноо, буруу хариултанд "-1" оноо, огт хариулаагүй бол "0" оноотой. Хариултыг тестиийн картны 2-р хэсэгт 51-ээс эхэлж бөглөнө.

51. 2 шоо хаяхад буух нүднүүдийн нийлбэр 6, үржвэр нь 4-д хуваагдах магадлалыг ол.
- A. 1/9 B. 1/6 C. 1/12 D. 1/18
52. 3 ягаан, 5 цагаан, 4 шар цэцэг байв. Эдгээрээс таамгаар 3 цэцэг авахад 2 нь ижил өнгөтэй байх үзэгдлийн магадлалыг ол.
- A. 29/44 B. 19/220 C. 97/220 D. 118/220
53. Нийт бүтээгдэхүүний 45% нь 1-р үйлдвэрийнх, үлдсэн нь 2-р үйлдвэрийнх байсан. 1-р үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн стандарт биш байх магадлал 0,1, 2-р үйлдвэрийнх 0,05. Таамгаар авсан нэг бүтээгдэхүүн стандарт байх магадлалыг ол.
- A. 0.0725 B. 0.9165 C. 0.9275 D. 0.886
54. 325417968 тооны цифрүүдээс дараалан 2 цифр сонгон авахад хоёр дахь нь сондгой цифр байх магадлалыг ол.
- A. 7/18, B. 5/18, C. 5/9 D. 5/8

55. Бернулийн схемийн үед $P(A) = 0.4$ бол 50 удаагийнтуршилтаар A үзэгдэл яг 20 удаа явагдах үзэгдлийн магадлалыг ол. ($\varphi(x) = 1/\sqrt{2\pi} \cdot e^{-x^2/2}$)

A. $(1/2\sqrt{3})\varphi(0)$ B. $(1/2\sqrt{3})\varphi(10/\sqrt{12})$ C. $(1/2\sqrt{3})\varphi(20)$ D. $(1/2\sqrt{3})\varphi(30)$

56. Хайрцагт 6 алаг, 2 улаан бөмбөг байсан. 3 бөмбөг авахад түүнд байх улаан бөмбөгний тооны тархалтын хуулийг бич.

A.	<table border="1"> <tr> <td>$X:$</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr> <td>$p_i:$</td><td>1/3</td><td>1/3</td><td>1/3</td></tr> </table>	$X:$	0	1	2	$p_i:$	1/3	1/3	1/3
$X:$	0	1	2						
$p_i:$	1/3	1/3	1/3						

C.	<table border="1"> <tr> <td>$X:$</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr> <td>$p_i:$</td><td>10/28</td><td>15/28</td><td>3/28</td></tr> </table>	$X:$	0	1	2	$p_i:$	10/28	15/28	3/28
$X:$	0	1	2						
$p_i:$	10/28	15/28	3/28						

B.	<table border="1"> <tr> <td>$X:$</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr> <td>$p_i:$</td><td>2/6</td><td>1/2</td><td>1/6</td></tr> </table>	$X:$	0	1	2	$p_i:$	2/6	1/2	1/6
$X:$	0	1	2						
$p_i:$	2/6	1/2	1/6						
D.	<table border="1"> <tr> <td>$X:$</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr> <td>$p_i:$</td><td>1/2</td><td>1/2</td></tr> </table>	$X:$	0	1	$p_i:$	1/2	1/2		
$X:$	0	1							
$p_i:$	1/2	1/2							

57. 56-р бодлогонд өгөгдсөн санамсаргүй хэмжигдэхүүний тархалтын функцийг байгуул.

$$A. F(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0 \\ 1/3, & 0 < x \leq 1 \\ 2/3, & 1 < x \leq 2 \\ 1, & x \geq 2 \end{cases}$$

$$B. F(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0 \\ 1/3, & 0 < x \leq 1 \\ 5/6, & 1 < x \leq 2 \\ 1, & x \geq 2 \end{cases}$$

$$C. F(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0 \\ 10/28, & 0 < x \leq 1 \\ 25/28, & 1 < x \leq 2 \\ 1, & x \geq 2 \end{cases}$$

$$D. F(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0 \\ 1/2, & 0 < x \leq 1 \\ 1, & x \geq 1 \end{cases}$$

58. $a=4, \sigma=6$ параметр бүхий хэвийн тархалттай X с/х-ний хувьд $P(|X-7| \leq 3) = ?$

A. $2\Phi(1)$ B. $\Phi(1)-\Phi(0.5)$ C. $\Phi(1)-\Phi(2/3)$ D. $\Phi(1)-\Phi(0)$

59. 2 хэмжээст с/х-ний систем (X, Y) -ийн тархалт таблицаар өгөгдөв.
$x_k \setminus y_k$	2	4	7
3	0.1	0.2	0.3
5	0.2	0.15	0.05
- $D(X)$ -ийг ол.

A. 4.45 B. 15.4 C. 14.44 D. 0.96

60. X, Y санамсаргүй хэмжигдэхүүнүүдийн хууль өгөгдөв.

x_i	1	2
p_i	0.4	0.6

y_j	0	1	2
p_j	0.3	0.4	0.3

 $(2X - Y)$ -ийн тархалтын хуулийг ол.

A.	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>$2X - Y$</td><td>-2</td><td>-1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>p</td><td>0.18</td><td>0.22</td><td>0.14</td><td>0.26</td><td>0.02</td><td>0.18</td></tr></table>	$2X - Y$	-2	-1	0	1	2	3	p	0.18	0.22	0.14	0.26	0.02	0.18	B.	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>$2X - Y$</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr><tr><td>p</td><td>0.18</td><td>0.22</td><td>0.34</td><td>0.06</td><td>0.20</td></tr></table>	$2X - Y$	0	1	2	3	4	p	0.18	0.22	0.34	0.06	0.20
$2X - Y$	-2	-1	0	1	2	3																							
p	0.18	0.22	0.14	0.26	0.02	0.18																							
$2X - Y$	0	1	2	3	4																								
p	0.18	0.22	0.34	0.06	0.20																								

C.	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>$2X - Y$</td><td>-1</td><td>0</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr><tr><td>p</td><td>0.12</td><td>0.14</td><td>0.16</td><td>0.22</td><td>0.18</td></tr></table>	$2X - Y$	-1	0	2	3	4	p	0.12	0.14	0.16	0.22	0.18	D.	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>$2X - Y$</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr><tr><td>p</td><td>0.12</td><td>0.16</td><td>0.30</td><td>0.24</td><td>0.18</td></tr></table>	$2X - Y$	0	1	2	3	4	p	0.12	0.16	0.30	0.24	0.18
$2X - Y$	-1	0	2	3	4																						
p	0.12	0.14	0.16	0.22	0.18																						
$2X - Y$	0	1	2	3	4																						
p	0.12	0.16	0.30	0.24	0.18																						

61. X санамсаргүй хэмжигдэхүүн $[-1; 3]$ хэрчим дээр жигд тархалттай бол $P(1 \leq X \leq 2)$ магадлалыг ол.

A. 1/3 B. 0.25 C. 0.5 D. 3/8

62. (X, Y) системийн хамтын тархалтын нягт $f(x, y) = \begin{cases} cx^2/y; & 0 \leq x \leq 1, 1 \leq y \leq e^2 \\ 0; & \text{бусад тохиолдолд} \end{cases}$ бол c ба $S = (0 \leq x \leq \frac{1}{2}, 1 \leq y \leq e)$ мужид унах магадлалыг ол.

A. $c = 3/4, p = 1/6$ B. $c = 1, p = 1/3$ C. $c = 3/2, p = 1/16$ D. $c = 1/3, p = 1/3$

63. (X, Y) системийн тархалтын хууль

Y/X	x_1	x_2	x_3
y_1	0.05	0.30	0.15
y_2	0.10	0.20	0.20

 өгөгдсөн бол $P(y_2|x_3), P(x_2|y_1)$ нөхцөлт магадлалуудыг ол.

A. $P(y_2|x_3) = 1/4, P(x_2|y_1) = 2/5$ B. $P(y_2|x_3) = 4/7, P(x_2|y_1) = 3/5$
C. $P(y_2|x_3) = 3/7, P(x_2|y_1) = 3/5$ D. $P(y_2|x_3) = 3/4, P(x_2|y_1) = 1/3$

64. С/x-ний нягтын функц $f(x) = \begin{cases} 10/(3x^2), & x \in [2, 5] \\ 0, & x \notin [2, 5] \end{cases}$ бол $M(X) = ?$

A. 0.039 B. 1 C. $(10/3) \ln 2.5$ D. 0.13

65. A үзэгдлийн магадлал p , харьцангуй давтамж нь m/n бол аль нөхцөл үнэн бэ?

A. $\lim_{n \rightarrow \infty} P(|m/n - p| < 0.001) = 0.5$ B. $\lim_{n \rightarrow \infty} P(|m/n - p| \leq 0.011) = 0$
C. $\lim_{n \rightarrow \infty} P(|m/n - p| > 0.031) = 1$ D. $\lim_{n \rightarrow \infty} P(|m/n - p| > 0.002) = 0$

66. X, Y санамсаргүй хэмжигдэхүүнүүдийн ковариацийг ол

$X \setminus Y$	0	1	2
1	0.04	0.15	0.14
3	0.02	0.1	0.1
4	0.05	0.2	0.2

A. $cov(X, Y) = 0.0193$ B. $cov(X, Y) = 3.73$
C. $cov(X, Y) = 2.8093$ D. $cov(X, Y) = 0.33$

67. Илтгэгч тархалттай эх олонлогоос авсан түүврийн хувьд λ - параметрийн цэгэн үнэлэлтийг байгуул.

X_i	0	1	2	3	4	5
n_i	102	43	30	13	8	4

A. $\lambda = 1.03$ B. $\lambda = 1.12$ C. $\lambda = 1.08$ D. $\lambda = 1.09$

68. Стандарт хазайлт нь $\sigma = 8$ байх хэвийн тархалттай эх олонлогоос $n = 81$ хэмжээт түүвэр зохиож, түүврийн дундаж $\bar{X} = 25$ гэж олов. Эх олонлогийн мат.дунджийн итгэх завсрлыг $p = 0.95$ итгэх магадлалтайгаар байгуул.

A. $20.51 < a < 23.72$ B. $21.205 < a < 23.795$ C. $23.26 < a < 26.74$ D. $22.795 < a < 27.205$

69. Эх олонлог хэвийн тархалттай бөгөөд $\sigma = 3.6$, $n = 16$, $\bar{X} = 118.2$, $a_0 = 120$, $\alpha = 0.05$ үед математик дунджийн тухай $H_0 : a = 120$, ($H_i : a > 120$) таамаглалыг шалгав. Критик муж, шинжүүрийн түүврийн утга, H_0 -таамаглалыг хүлээн зөвшөөрөх эсэхийг тус тус тодорхойл.

- A. $U < 1.65$ $\bar{U} = -2$ H_0 -ийг хүлээн зөвшөөрнө. B. $U > 1.65$ $\bar{U} = -2$ H_0 -ийг хүлээн авна.
 C. $U < 1.65$ $\bar{U} = 2$ H_0 -ийг няцаана. D. $U > 1.65$ $\bar{U} = 2$ H_0 -ийг хэрэгсэхгүй.

70. Интервалын варианцын цувааг ашиглан $\bar{X}, \bar{M}_0, \bar{m}_e$ үзүүлэлтүүдийг ол.

X	4-8	8-12	12-16	16-20
n_i	2	4	7	3

- A. $\bar{X} = 13.25$, $\bar{M}_0 = 9.5$, $\bar{m}_e = 14.5$ B. $\bar{X} = 10.95$, $\bar{M}_0 = 11.5$, $\bar{m}_e = 12.5$
 C. $\bar{X} = 16.95$, $\bar{M}_0 = 15.63$, $\bar{m}_e = 14.28$ D. $\bar{X} = 12.75$, $\bar{M}_0 = 13.71$, $\bar{m}_e = 13.14$

71. Үл хамаарах санамсаргүй хэмжигдэхүүнүүдийн дараалал $X_1, X_2, \dots, X_n, \dots$ өгөгдөв. X_i , ($i = \overline{1, n}$) – санамсаргүй хэмжигдэхүүн тус бүр дараах хэрчим бүр дээр жигд тархалттай гэвэл аль хэрчим дээр эдгээр с/хүдэд Чебышевийн их тооны хуулийг хэрэглэж болох вэ? 1) [0; 1] 2) [0; 4] 3) [0; \sqrt{n}] 4) [0; 1/ \sqrt{n}]

- A. 2), 3) B. 1), 2), 4) C. 1), 3) D. 1), 2), 3), 4)

72. (5,2,3,2,2,3,5,4) түүврийн II эрэмбийн анхны моментыг ол.

- A. $\bar{\nu}_2 = 10.5$ B. $\bar{\nu}_2 = 12$ C. $\bar{\nu}_2 = 9.8$ D. $\bar{\nu}_2 = 8.75$

73. Үйлдвэрлэсэн деталын урт 90см дундаж утга бүхий хэвийн тархалттай. Энэ санамсаргүй хэмжигдэхүүний дисперс 0.0144 бол деталын урт $89,7 \div 90,3$ см байх үзэгдлийн магадлалыг үнэл.

- A. $p < 0.16$ B. $p \geq 0.25$ C. $p \leq 0.75$ D. $p \geq 0.84$

74. X, Y хамааралгүй байх тухай таамаглал шалгах зорилгоор $c = 6$ мөр, $r = 7$ баганатай хамаарлын хүснэгт ашиглан туршилтын утгыг $\chi^2 = 28.5$ гэж олов.
 $\alpha = 0.25$ үед $\chi^2_{l,\alpha}$ – онолын утгыг олж, шийдвэр гарга.

- A. $\chi^2_{l,\alpha} = \chi^2_{30,0.25} = 34.8$, H_0 -ыг зөвшөөрнө. B. $\chi^2_{l,\alpha} = \chi^2_{13,0.25} = 22.4$, H_0 -ыг хүлээн авна.
 C. $\chi^2_{l,\alpha} = \chi^2_{42,0.25} = 33.7$, H_0 -ыг няцаана. D. $\chi^2_{l,\alpha} = \chi^2_{11,0.25} = 13.7$, H_0 -ыг үгүйсгэнэ.

75. Хамаарлын хүснэгт ашиглан E_{13} ба E_{22} -хүлээгдэж буй давтамжуудыг ол.

$X \setminus Y$	1	2	3	4
1	2	4	4	4
2	5	6	2	3

- A. $E_{13} = 2.8$, $E_{22} = 5.33$
 B. $E_{13} = 3.2$, $E_{22} = 4.88$
 C. $E_{13} = 4.1$, $E_{22} = 6.3$
 D. $E_{13} = 2.5$, $E_{22} = 5.368$

76. Үл хамаарах 5 удаагийн туршилтаар (X, Y) системийн утгууд дараах байдлаар илрэв.
 $(-1; 5), (1; 4), (1; 1), (2; 2), (3, 2)$ Түүврийн корреляцийн коэффициентийг ол.

- A. $r = 0.589$ B. $r = -0.697$ C. $r = 0.916$ D. $r = -0.832$

77. Түүврийн корреляцийн коэффициент итгэлтэй эсэх тухай H_0 таамаглал шалгав. Хэрэв $n = 18$, $r = 0.85$, $p = 0.9$ бол шинжүүрийн онолын утгыг олж, шийдвэр гарга.

- A. $t_{\alpha,k} = 1.73$, H_0 таамаглалыг хүлээн авна. B. $t_{\alpha,k} = 2.92$, H_0 таамаглалыг няцаана.
 C. $t_{\alpha,k} = 1.75$, H_0 таамаглалыг няцаана. D. $t_{\alpha,k} = 2.88$, H_0 таамаглалыг зөвшөөрнө.

78. Хэрэв $\overline{X \cdot Y} = 320$, $\overline{X} = 21$, $\overline{Y} = 15$, $S_x = 2.58$, $S_y = 3.25$ бол шугаман регрессийн ерөнхий коэффициентууд b_{yx} , b_{xy} -ийг ол.

A. $b_{yx} = -0.79$
 B. $b_{yx} = 0.91$
 C. $b_{yx} = 0.75$
 D. $b_{yx} = -0.83$
 $b_{xy} = -1.05$
 $b_{xy} = 0.46$
 $b_{xy} = 0.47$
 $b_{xy} = -0.19$

79. Түүврийн корреляцийн коэффициент $r = -0.72$, регрессийн тэгшитгэлүүд
 $\bar{y}_x = 1.16 + bx$, $\bar{x}_y = 2.4 - 0.94y$ бол $b \cdot \bar{x}_y(5)$ утгыг ол.

A. 1.265 B. -1.483 C. 2.056 D. -1.265

80. Хэрэв $n = 12$, $\sum x_i = 36$, $\sum y_i = 54$, $\sum x_i y_i = 191$, $\sum x_i^2 = 142$ бол $\bar{y}_x = b_0 + b_1 x$ регрессийн тэгшитгэл бич.

A. $\bar{y}_x = -3.4 - 0.81x$ B. $\bar{y}_x = 1.95 + 0.85x$ C. $\bar{y}_x = 1.59 + 0.95x$ D. $\bar{x}_y = 4.06 - 0.76x$

3-Р ХЭСЭГ

Хугацаа 30 минут.

Бодлого тус бүр 10 оноо.

Бодолтыг 2 нүүрэнд цэвэр, гаргацтай бичнэ.

Дараах бодлогуудыг бод

1. Тоглогч цагаригийг тодорхой зайнаас гадсанд шидэж оруулах ёстой. З тоглогч тус бүр нэг удаа шидсэн бөгөөд оруулах магадлалууд нь харгалзан 0.7, 0.8, 0.5. Цагариг оруулах бүрт №? оноо өгөх бол З тоглогчийн “авах онооны тооны” тархалтын хууль ба мат.дундаж, дисперсийг ол.

2. Санамсаргүй хэмжигдэхүүний нягтын функц $f(x) = \begin{cases} 2 - cx^2, & 1 < x \leq 2 \\ 0, & x \leq 1, x > 2 \end{cases}$ бол
 a). $c = ?$ b). $F(x) = ?$ c). $MX = ?, DX = ?$

$X \setminus Y$	3-5	5-7	7-9	9-11	\sum
4-6			2	4	6
3.	6-8	2	4	3	9
	8-10	1	3	1	5
	\sum	3	7	6	4
					20

a). корреляцийн коэффициент $r = ?$

b). $\bar{y}_x = b_0 + b_1 x$ регрессийн тэгшитгэл бич

c). $\bar{x}_y = a_0 + a_1 y$ регрессийн тэгшитгэл бич